

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

Ўзбекистон коммунистик партияси тошкент облась комитети ва меҳнаткашлар депутатлари тошкент облась советининг органи

№ 64 (4523). | ЖУМА | 31 март, 1972 йил, | 19-НЛ ЧИҚИШИ | Баҳоси 2 тийин.

ЭКИШГА ҲОЗИРЛИК

Бекобод районидagi Навоий номидаги колхознинг 4-участка пахтакорлари айни кунларда баҳорга тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар.

келтириш, ерларнинг мелioraтив ҳолатини яхшилаш ишлари олиб борилмоқда.

Бу колхоз шарoнтинда ҳосилдорликни оширишнинг бирдан-бир йўли ерларнинг шўрини ювишдан иборат.

Т. УСМОНОВ, Р. БАГИРОВ.

СИРДАРЕ НУРЧИЛАРИНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Ўзбекгидроэнергострой» трести, «Сирдарё ГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси билан субпудрат ташкилотлар коллективларининг Сирдарё ГРЭСи биринчи навбатини тўққизинчи беш йилликда муддатидан илгари ишга тушириш юзасидан қимматли ташаббусини маъқуллади.

фарбар этиш тақлиф қилинди. Қурилишда оммавий-сиёсий ишни кучайтириш, меҳнаткашларнинг ижодий активлигини кенг қўл очтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун қулай шарoнлар яратмоқ зарур.

«ЎЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» ТРЕСТИ, «СИРДАРЕГРЭССТРОЙ» ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ ҚУРУВЧИЛАРИ ВА МОНТАЖЧИЛАРИ ҲАМДА СУБПУДРАТ ТАШКИЛОТЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1 МИЛЛИОН 200 МИНГ КИЛОВАТТ ҚУВВАТЛИ СИРДАРЕГРЭСИ БИРИНЧИ НАВБАТИНИ ТУҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ИШГА ТУШИРИШ ЮЗАСИДАН ЗИММАЛАРИГА ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Урта Осиёда энг катта электр станцияси — Сирдарё ГРЭСининг қурувчилари ва монтажчилари КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш юзасидан катта социалистик мусобақани кенг қўл очтириш, тўққизинчи беш йиллик биринчи йили тошқиринлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда аниқгина муваффақиятларга эришдилар.

радoрлигини ошириш, техника билан қурооланиш даражасини ошириш ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, қурилиш сифатини яхшилаш ҳамда меҳнат ва моддий ресурслардан тоғда рационал фойдаланиш ҳисобига энергетика қувватларини ишга тушириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик тошқиринлари муддатидан илгари бажарилиши таъминланади ва беш йиллик планда кўзда тутилган тошқириндан ташқари ҳар бирининг қуввати 300 миң киловаттдан келадиган иккита энергоблок фойдаланишга топширилади, беш йиллик охирига бориб станциянинг қуввати 1 миллион 200 миң киловаттга етказилади. Шу жумладан, 1-блок 1972 йилнинг 5 декабрида, 2-блок 1973 йилнинг 7 ноябрида, 3-блок 1974 йилнинг қурувчилар кунинда, 4-блок 1975 йилнинг 7 ноябрида ишга туширилади.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили қурувчиларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги янада ортиши билан нишонланди. Социалистик мусобақа чоғида мусобақанинг янада юксак ишлаб чиқариш, техника нуқсониди ва сифат кўрсаткичларига эришмоқчи қаратилган янги-янги формалар вужудга келди, фан-техника тараққий этиши ташаббуси ва ишлаб чиқариш самардорлиги учун социалистик мусобақа тобора ривожланиб бормоқда.

Станциянинг биринчи навбатидан бундан 80 миллион сўмдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари ҳамма бажарилади ва ГРЭС иккинчи навбати ҳисобидан 15 миллион сўм ушлаштирилади.

Партиянинг XXIV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь Пленуми ва СССР Олий Советининг учинчи сессияси қарорларидан илҳомланган ҳамда СССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилаётган Сирдарё ГРЭСининг қурувчилари ва монтажчилари ўз зиммаларига қўйиладиган мажбуриятларини оладилар.

Ҳамма объектларни «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топшириб, иш сифати янада яхшиланади.

Я Н Г И Ц Е Х

ТОШКЕНТ. 29 март. (ЎзТАГ мухбири В. Шевцов). Ишлатиш ўнги бўлган ва алюминийдан ясалган чиройли мясорубкалар ишлаб чиқарилган «Таштекстмаш» заводи кўпгина уй бекаларининг таҳсинига сазовор бўлмоқда.

роқ саҳни эгаллаган мана шу кенг ва ёруқ цехда ускуналар монтаж ғалина бошланди.

А Г Р Е Г А Т Л А Р Ш А Й

АХДИГА ВАФОДОРЛАР

Қалмоққир қонида тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан яқунлаш ва СССР ташкил тошган кунининг 50 йиллигини муносиб соғалар билан кутиб олиш учун кураш тобора қизимоқда.

Кўннинг КПСС XXIV съезди делегати, дондор оқсана-торчи Эргаш Йўлдошев раҳбарлигидаги бригадаси аъзоларининг меҳнат зафарлари саломқли бўляпти.

Я Н Г И Т У Р А Р Ж О Й

Б И Н О Л А Р И

«Шимол» микрорайонинда шу йилнинг ўзида 12 дан ортиқ янги тузар-жой бинолари фойдаланишга топширилди.

Деҳқонлар баҳорги экин кам пайнисига ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўриб қўйдилар.

Ч Е В А Р Л А Р

Тикувчилик фабрикаси Урта Чирчиқ районидagi кенжа корхоналардан бири ҳисобланади.

Ди ҳамда савдо-шоҳобчаларига етказиб беришди.

қилаётган дех ишчилари пешқадамлик қилишяпти.

КАТТА МАҲСАД САРИ

Давлатга 8 миң тоннадан зиёд сазавот сотилди.

тамомланди. Парник ҳужайрада етарли миқдорда — қарам, помидор, болгар қаламли қўчатлари етиштирилди.

Бу йил 10535 тонна сазавот маҳсулоти етиштирилиб, шундан 8800 тоннаси давлатга сотилди.

лиз маҳсулотлари етиштирилади.

И. РУСТАМОВ.

А. М. КОЛЛОНТАЙ ТУҒИЛГАН КУНИНИНГ ЮЗ ЙИЛЛИГИГА

Айниқса, 1896 йилда бўлиб ўтган тукимачиларнинг катта забастовасидан сўнг ушундай мансуб бўлган синф ҳаёти билан ҳарқандай алоқасини ўзига қарор қилади. Шу тарихда 24 Эшлик бой зодагон оиланинг истеъдодли, кенг маълумотли, гўзал қили ўзи учун оғир кечган ички курашдан сўнг секинли эри билан ажрашиб, бутун ҳаётини Россиянинг порлоқ истиқбол учун курашга сарфлаган аҳд этади.

А. Коллонтайнинг ҳаёти йўли шу қадар ғоибона бўлиб кетди, ахиринчи кураш зами ҳамда машаққатларга шу қадар тўқнади, унинг кўндалан ағри сақчалари бунга далил бўла олади.

1896 йил, Александр Коллонтай дастлаб Швейцариянинг Цюрих шаҳрига келиб, бу ерда биринчи бор В. И. Лениннинг асарлари билан та-

1909 йил, Ташкентда туғилган эмигрант кетишга мажбур бўлган А. Коллонтай дастлаб Германия социал-демократик партиясида пропандист-агитатор сифатида немис ишчи ҳаракатида қатнашди. Ленин билан биргаликда иккинчи Интернационалнинг саккинчи конгрессида иштирок қилди. Клара Цеткин ташаббуси билан қақирланган социалист аёлларнинг Халқаро конференциясида қатнашиб, Халқаро хотин-қизлар кунини нишонлаш ҳақидаги қарорга имзо чекиди ҳамда оташин нурга сўзлайди.

Шу даврда Коллонтай Франция, Германия, Бельгияда энесий эмигрантларга ёрдам бериш тошхоналарини ҳам бақаради. Франция социалистик ҳаракатида фаол ишлади. Карл Маркснинг кўзи Лаура Лафарг ҳамда кўзи Поль Лафарг, Август Вебел, Клара Цеткин, Роза Люксембург, Карл Либкнехт унинг яқин дўстлари эди.

1915 йил, Большевиклар партияси сафига кирган А. Коллонтай умрининг охиригача саноатчи ленинчи бўлиб қолади. Доҳийнинг ўзи қўлаб-қуватлаган узоқ сафарга — Америкага ҳам бу ердаги сўз кучлари бирлаштириш, партия

В. И. Ленин раҳбарлигида ўтган мажлисда қуролли қўзғолон ҳақида қарор қабул қилинади. Бу тарихий қарорни ёқлаб А. Коллонтай ҳам овоз беради.

1917 йил 25 октябрь унинг ҳаётида энг азиз кун бўлди: «Агар мендан, ҳаётингдан энг буюк, энг едда қолган соатинг қайси, десалар, мен ҳеч иккинчидан, Совет ҳукумати эълон қилинган соат, деб жавоб берман» деб бағди у кейинчалик.

Эртаси кунини А. Коллонтай Совет ҳукуматининг биринчи аёл халқ комиссари сифатида иш бошлади. Шундан кейинги гош машаққатли йилларда мамлакатимизда у биринчи бор оналик бўлиб, болалиги муҳофаза қилиш ишларини ташкил қилди. Сўнг Вогабўйи ва Украинада агитация ва пропандист ишларини бошқариб, 1920 йилдан бошлаб эса РКП(б) Марказий Комитетининг хотин-қизлар ўртасида пропандиста ва агитация ишлари бўйича комиссияга мухтор лавозимига тайинланди. Бутун мамлакатда «женотдел» номи билан машҳур бўлган хотин-қиз ташкилотларнинг фаолиятига раҳбарлик қилди.

1922 йил, Александр Михайловна Коллонтай ҳақидада янги саҳифа очилди: Норвегияга масъул ишчи бақариш учун йўлламолади. Бир йилдан сўнг эса шу мамлакатда ваколатли савдо вакили лавозимини бақариб, Норвегиянинг СССР-ни танишига эришиш йўлида кўп меҳнат қилди. 1924 йилда Норвегия СССРни танишга А. Коллонтай дунёда биринчи аёл элчи сифатида иш бошлади. Кейинги йилларда (то 1945 йилгача) у аввал Мексикада, сўнг яна Норвегия ва Швейцарияда СССР элчиси бўлиб ишлайди.

Айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида Швейцария А. Коллонтай гош муҳим ва мураккаб давлат тошхоналарини бақариб, Ҳар яқнада давлат ўртасида дипломатик алоқалар гош кесинилганда бир даврда у кўзини Финляндия билан тинчлик шартномасини тайёрлади. Гитлерчилар томонидан қаттиқ таъқиқ остида бўлган Швейцарияда нейтрал таъқиқ сўбаси юртимизни қуватлаш, Финляндиянинг СССРга қарши урушдан қийини эришиш сўбасида жуда муҳим вазифаларни бақариб, Бу хизматлари учун у Ленин ордени ва икки бор Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Норвегия ва Мексика ордени билан ҳам мукофотланди.

Александр Михайловна Коллонтай 1952 йил 8 март кун, туғилган кунининг 80 йиллиги арафасида Москвада вафот этди.

«У чор генералининг қизи бўлиб, имтизони оилада ўсган эди, ош суяк хонимга хос тўқ ва енгил-елли ҳаёт кечирини мумкин эди. Аммо, у бошқа йўлни—оғир, машаққатли, хаф-хатар ҳамда заҳматларга тўла йўлни, революционер, ленинчи-большевик йўлини танлади» (Е. Д. Стасова).

Илҳом СУЛТОНОВ.

У чор генералининг қизи эди, Отаси М. А. Домонтович қадимий дворян уруғига мансуб бўлиб, Петербургда гвардия офицери хизматини бақариб турган бир вақтда фин урмон савдогарининг қизига—уч болади жувонга севиб ўйланган эди.

Бўлажак оташин революционер Александр шу оилада катта оналари билан бирга ўсди, улайди, Отаси анча либерал кайфиятдаги киши бўлганига қизларига ҳар томонлама кенг маълумот беришга интилади. Александр болалигидан секинли ёзувчилари Герцен, Тургенев, Чернышевский, Добролюбов асарлари таъсирида бўлиб, унда ўзи яшаётган муҳитга қарши кайфият эрта уйғонди. Поршо Александрга суниқасд қилишда қатнашган, ўзи Петербург губернаторининг қизи бўлган Софья Перовскаянинг сиймоси бир умр Александрнинг ҳамроҳи бўлиб қолди.

Польша қўзғолонида қатнашиб, чор ҳукумати томонидан сургун қилинган холосининг ўғли эш офицери Владимир Коллонтайга дастлаб ота-онасининг қаршичилигини енгиб, турмушга чиққан Петербургда кўчиб келиб, яшай бошлади. Ешлгидан тиниб-тинчимас, сергайрат бўлган Александр тез орада секинли мабуусларга ёрдам кўрсатувчи сийсий Қизил Крест ишида қатнаша бошлади. Шу вақтда келиб Маркс, Энгельс, Плеханов асарлари билан яқин танишди. У Россия пойтахтидаги қатор йиринк норхоналарда бўлиб, ишчилар, айниқса, аёллар ҳамда болаларнинг оғир иш шартоти, машаққатли меҳнати, зулмат турмуши билан яқиндан таниша борди.

ОТАШИН РЕВОЛЮЦИОНЕР ВА ДИПЛОМАТ

ниши, социал-демократик ҳаракатда иштирок эта бошлади. Айни вақтда педагогика масалаларига қизиқиб, ўзининг биринчи асари—«Добролюбов қарашлари заминда тарбия асослари»ни ўша вақтда машҳур бўлган «Ташлим» журналида эълон қилди.

1903 йил, А. Коллонтай аввалига меньшевиклик позицияларда турган бўлса ҳам, биринчи рус революцияси яқинлашган сари фанат большевикларга олаб бориши мумкинлигига ишонч ҳосил қила болади ва уларга яқиндан қўмақлашди, ишчи тўралоқларида энесий ташкилот билан шугулланди.

1905 йил, А. Коллонтай 9 май кунини ишчилар билан бир сафда Қишқи сарой томон йўлга олаб ва «Қонли яшанба»нинг гувоҳи бўлади. Партия нолегал ишга ўтган, яширин босмахоналарда жанговар арақалар чиқаришда қатнашди, митингларда оташин нурлар сўзлайди. Партия Марказий Комитетининг Петербург комитети газетачиси сифатида машҳур айтраса В. Ф. Комиссаренская ташаббуси билан Янгилган катта маблагин, большевиклар партияси фондига ўтказишни ташкил қилди.

ушун маблаг тўплаш, Лениннинг «Социализм ва уруш» асарини нашр қилдириш, бундан бир йил муқаддам бошланиб, тобора авжига минаятган жаҳон уруши масаласида большевик позицияни тўпунтириш мақсадларида жўнади. Турт ярим ой давомида АҚШнинг сансиондан ортқи шаҳар ва посёлкаларида бўлиб, Ленин гошларини кенг тарғиб қилди, меҳнатнашлар олдига ўйлаб-нутуриб сўзлаб, мамлакат ишчилар ҳаракатининг арбоблари билан танишди.

Бўронли 1917 йилнинг октирида у яна Петербургда қайтиб келди. Ленин кўрсатмаларига мувофиқ дарҳол энг қолоқ ишчилар ҳамда аёллар орасида революцион тарғибот ишларини бошлаб юборди. Тез орада Петроград Совети Ижроия Комитетининг аъзоси қилиб сайланди, большевикларнинг Циммервальд конференциясига делегат сифатида Швейцарияга жўнади, аммо бу ерда қамонда олинди. Партиянинг олтинчи съезида Марказий Комитет аъзоси этиб сайланди.

«Нихоят 10 октябрь кунини яширинча уй қамонидан тўша-тўғри: Петербургда партия Марказий Комитети аъзолари подпольеда турган уйга келди.

ШИФОБАХШ ГИЁХЛАР ИЗЛАБ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар химияси институтининг олимлари ёввойи ўсимликлардан медицинада қўлдануви дориндорлар топиш устида самарали илмий-тадқиқот ишлари олиб бориб, яқин натижаларга эришмоқдалар.

Доривор ва техника ўсимликлари лабораториясининг ходими, биология фанлари кандидати Каримжон Тойжонов бу ишлар ҳақида шундай дейди:

— Бу Ўрта Осиё ва Қоғоғистоннинг гошги районларида бўлиб, илмий экспедициялар ўтказди. Лабораториямизда оққурай ўсимлигининг биология хусусиятлари ва ундан тери касаллигига қарши дориндор олаш мумкинлиги аниқланди. Шунингдек, Фаргона водийсида кўп тарқалган бўғиғуғининг табиий запаслари белгиланб, ундан шол касаллигига қарши «Янқалин» деган дорин олашга муваффақ бўлиди. Илмий ходимларимиз Н. Шарипов, Н. Калисовская ва Н. Муборакшиновлар халқ саломатлиги йўлида фойдаланиш мумкин бўлган ўсимликларнинг аватогий таълиши устида иш олиб бораётганлар.

М. ЗИМУҲАМЕДОВА.

Ғазалкент мрамари

Узининг анлоқ булоқ сувлари, ажойиб табиат манзаралари билан машҳур бўлган Ёстонлиқ битмас-туганмас маданларга ҳам бойдир. Бу ерда топилиб ишга туширилган мрамар кони маҳсулотини доврети бутун жаҳонга ёйишди. Бу қорхона мрамарига қундан-қунга талаб ортди борлиги.

Қорхона коллективи мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига ҳам қўлаб мрамар, гранит плиталари жўнатиб турибди. Жумладан, Москва, Пошкар-ола Тольятти, Боку, Олмаота ва бошқа шаҳарларда қўрилайётган йиринк иншоотлар етарли равишда мрамар билан таъминланган турибди. Буюртма ва буюртмачилар сонин эса бортан сари ортди бормоқда.

— Комбинатимиз кўп йиллик тарихга эга,— дейди қорхона директорининг ўринбосари С. Саидбоев.— Дастлаб Арқут-сой тоғида қўла кучи билан биринчи марта мрамар плиталари тайёрланди. 1936 йили Москва метроси куришишда ана шу мрамарлар ҳам ишлатилган.

Заводимиз йил сайин кенгайиб, такомиллаштирилмоқда. Энг қудратли техникалар билан жиҳозланган. Бу ерда мрамар тошини аралашдан тортиб, пардозлашгача бўлган ишлар

механизмлар орқали бақарилади.

Комбинат маъмурияти ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимларнинг сифатли ва ноқир мармар ишлаб чиқаришларида доимо катта эътибор бериб келмоқда. Қорхонамизда пешонадам ишчилар қўлаб топилди. Жумладан, пардозчи Нина Портунова, Раиса Чепрученко, тош йўнучи Рихард Кислер, Уктам Нуртоев ва бошқалар ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

Қорхонада меҳнат аҳлининг яқин ишчи ва ишланиш учун барча шарт-шароит яратилган. Жумладан шу кеча-қундузда ишчи ва хизматчилар учун беш қаватли йиринк квартиралар турар-жой биносини курашмиш. Шунингдек, 8 киши ишлайдиган савдо дўконини, 280 ўринли бешлаб бочғачи биноси қуриш бошлангиларин.

Коллективимиз олдига келгусида катта вазифалар турибди. У ҳам бўлса, тўққизинчи беш йилдининг сўнги йилида ойна 7.8 миғ қаврат метр мрамар ва гранит плиталар ишлаб чиқаришидир. Сўзи билан ишчи бир меҳнатчилар бундай маъсул янги вазифани ҳам шараф билан адо этишад.

А. ИСОҚОВ.

Уқувчи-инженерлар баҳорги каникул кунларида кўпгина жойларга экскурсия уюштирдилар. Суратда: Фрунзе райониндаги 26 мактаб ўқувчилари Ленин музейи филлиадада экспонатларни томоша қилишмоқда.

А. ГОРОКРИН фотоси.

ХАЛҚ СОҒЛИГИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Чирчидаги медицина муассасаларида меҳнатин илмий асосда ташкил этиш ҳаракати бошланди. У ҳам бўлса, тўққизинчи беш йилдининг сўнги йилида ойна 7.8 миғ қаврат метр мрамар ва гранит плиталар ишлаб чиқаришидир. Сўзи билан ишчи бир меҳнатчилар бундай маъсул янги вазифани ҳам шараф билан адо этишад.

А. ИСОҚОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ РЕЙДИ

бўлди. Қайси бир хонага кирмай, ҳаммаёқ тоза ва саранжом. Турли чиқиндилар ва ахлатларни ташлаш учун алоҳида ишчилар ажратилган. Хоналарнинг тозаллигига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

«Юксак маданият уйлари» учун курашайётган хонадорлар вақтинчалик билан бир-бирларини текшириб туришди. Ҳозир шаҳарда 22 хонадон шў номини олиш ҳаракати қўшилди.

Медицина-санитария аҳволини яқинлаш йўлида Орқонинда районда ҳам кўзга қўринари ишлар қилинди. Бундан тўрт йил муқаддам медицина ходимларининг иборат кўчма бригада ташкил этилди. Яқин ташаббус жойларда кенг тарқалди.

Бригада аъзолари ҳар ҳафтада бир марта қорхона ва совхозларда бўлиб, жойларнинг медицина аҳволи билан танишди. Шифохоналарга ёрдам беришди. Камчиликларга йўл қўйилаётган бўлса, ўз вақтида оғушлангилариди. Текшириш натижалари кейинчалик район даволаш-санитария бirlашмасида муҳофаза қилинади.

Районда бўлаганимизда шундай йилдининг устидан чиқиб қолди. Кўчма бригада аъзолари «Правда» қорхонага қаратали Байтўрғон қишлоқ участка касалхонасида текшириш ўтказилган экан. Тақрибли шифокор С. Бағрамова иш натижалари ҳақида ахборот берди. Касалхонада фельдшер-акушерлик ишлари қўрилди, гудер амас, деди у сўзида давом эттиб. Беморларни қабул қилиш рағибига тўла риоя қилинаётган. Айниқса, лаборатория ишлари ўз ҳолга ташлаб қўйилган. Шифокор хонимлар аёлларга медицина ёрдами кўрсатишни яқинда яқ-

ласть соғлиқни сақлаш бўлими ходимлари, қолбери касалхонанинг бош врач тақрибли шифокор М. Ҳамидовнинг хизматлари натта бўлди. 97-дорихона (му-дир Н. Нуғомов) ҳам касалхона ишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўймоқда.

Аммо райондаги ҳамма касалхоналарни шундай, деб бўлмайди. Айрим шифохоналар бинолари жуда тоза ва яттиссозлаштирилмаган. «Ленинбой» қорхона касалхонасини олиб қўйилди. Бу ерда бор-йўли 25 та ўрин бор. Аммо, неғадир уни кенгайтириш тўғрисида халқга амалий ишга киршилганча йўқ.

Райондаги Энгельс номи, Калинин номи қорхоналар касалхоналарида ҳам шундай аҳволи кўриш мумкин. Эндиликда бу шифохоналарни кенгайтириш ва марназалаштиришнинг вақти келиб етди.

Шуни айтиш керакки, районда дахушгача марказий типовой касалхона йўқ. Шунингдек, район ўзининг санитария-эпидемия станциясига эга эмас. Шифохоналарнинг ҳаммаси ҳам телефоллаштирилган деб бўлмайди. Масалан, Паркдаги фельдшер-акушерлик пунктига шу вақтгача телефон ўтказилмаган.

Қириқиб турибдики, районда медицина хизматини яқинда яқинлаш соҳасида ҳали кўп иш қилиниш лозим. Район даволаш-санитария бirlашмаси (бош врач К. Алломов) юқориди қабил қишқикларни бақариш этиш юзасидан зарур чораларни кўриш лозим.

Иқсон сийҳат-саломатлиги йўлида хизмат қилиш — шарафли иш. Шифохоналарда беморларнинг даволиниш учун ҳамма шарт-шароитларни яратиб бериш лозим. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Ж. ҚУЖАЕВ, область санитария маорифи уйининг бош врач.

А. АЛИЕВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг маъсус муҳбири.

БўЛАЖАК МУТАХАССИСЛАР

Партиямиз XXIV съезидида мамлакатимиз саноати ва қишлоқ хўжалиги учун қўлаб ишчи кадрлар тайёрлаб беришга хунар-техника билим юртларининг катта роль ўйнаши алоҳида таъкидлаб кўрсатилди. Ҳозир Тошкент областида бир қанча қишлоқ хунар-техника билим юртлари мавжуд бўлиб, улар облатимиз қорхона ва совхозларини малакали кадрлар билан таъминлашда фаол қатнашиб келмоқдалар.

Ана шундай билим даргоҳларидан бири Тошкент яқинидаги Орқонқизиле районда жойлашган. Бу қишлоқ билим юрти яқинда ташкил этилган бўлиб, асосан чорвачилик фермаларининг механикаторлари, ветеринар-фельдшерлар ва сабаботчилик агрономлари тайёрлаб

чиқариш учун яхтисозлаштирилган.

Ҳозир 1-қишлоқ хунар-техника билим юртида 470 ўқувчи билим олмақда. Билим юртида умумий таълим ва ишлаб чиқариш таълими ахли йўлга қўйилган. 16 та фан ва билим ва лабораториялар бўлажак мутахассислар хизматига.

Уқув-ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари М. Х. Ҳайдаров мана бундай ҳикоя қилади:

— Билим юртимизда ўқувчиларнинг чўқур билим ва малака оширишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Уқувчи ёшларга тақрибли аниқ ўқувчилар малака ўргатишляпти.

Билим юртида ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга алоҳида эътибор бериб кели-

моқда. Ёшларни илгор коллективларининг меҳнат ярдимчилари, биринчи беш йиллик қаҳармонлари намунасида, жанговарлик ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида натор талаблар амалга оширилмоқда. 70 га яқин ўқувчи билим хазинасини тўғронтарида мухтазам қатнашиб келмоқда. Ёшлар ўртасида спортга қизиқувчилар, айниқса кўп.

Билим юртида ҳаёт ўз маромида давом этапти. Ҳадемай, билим юрти ўзининг биринчи қадиргоҳларини ҳаётга йўлга қўйди. Билим юртини 137 ёш мутахассис битириб, қўларига механикатор, агроном ва ветеринар фельдшер диплома-ларини олади. Уларни яқин ва жўқини ҳаёт манзиллари кутмоқда.

Ю. ГЛЕБОВ.

ШИФОКОР БУРЧИ

Медицина-санитария аҳволини яқинлаш йўлида Орқонинда районда ҳам кўзга қўринари ишлар қилинди. Бундан тўрт йил муқаддам медицина ходимларининг иборат кўчма бригада ташкил этилди. Яқин ташаббус жойларда кенг тарқалди.

Бригада аъзолари ҳар ҳафтада бир марта қорхона ва совхозларда бўлиб, жойларнинг медицина аҳволи билан танишди. Шифохоналарга ёрдам беришди. Камчиликларга йўл қўйилаётган бўлса, ўз вақтида оғушлангилариди. Текшириш натижалари кейинчалик район даволаш-санитария бirlашмасида муҳофаза қилинади.

Районда бўлаганимизда шундай йилдининг устидан чиқиб қолди. Кўчма бригада аъзолари «Правда» қорхонага қаратали Байтўрғон қишлоқ участка касалхонасида текшириш ўтказилган экан. Тақрибли шифокор С. Бағрамова иш натижалари ҳақида ахборот берди. Касалхонада фельдшер-акушерлик ишлари қўрилди, гудер амас, деди у сўзида давом эттиб. Беморларни қабул қилиш рағибига тўла риоя қилинаётган. Айниқса, лаборатория ишлари ўз ҳолга ташлаб қўйилган. Шифокор хонимлар аёлларга медицина ёрдами кўрсатишни яқинда яқ-

"ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ"

МОЎТТАСИДАН

МЕҲНАТ ВА ИЗЛАНИШ

Рух заводининг электродит деҳида рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати йилдан-йилга кенгайиб, новаторлар сафи инженер-техник ходимлар, ишчилар ҳисобига кенгаймоқда.

Ҳозир цех тибиб-тичмаслари қаторида 50 дан ортақ киши бор. Улар ўзларининг ижодий тақлифлари билан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириб, сифатини яхшилаш, тавнарни арзонлаштириш ва меҳнат унумдорлигини оши-

ришда муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Утган йили улар 60 дан ортақ тақлиф билан чиқишди. Бунинг 48 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу билан ҳар йили давлатнинг ўн ларча минг сўмлик маблағини тежаб қолдириш имкони туғилди.

Айрим ижодкорларнинг тақлифлари коллектив учун жуда қўл келиб, ишни енгил-

лаштириш қатори қўллаб-давлат маблағини тежаб қолдишга ёрдам бергичи. Улардан бири эртувчи Г. Полуторининг «тупроқ тайёрлаш» бўлимининг реконструкция қилишга қаратилган тақлифидир. Пайвандловчи С. Поляковнинг пластикадан тайёрлаган оқва қувурини қўланиш билан ҳар йили 7,5 минг сўм фойда олинади. Вир группа новаторлар

томонидан қўйиш машинаси конструкциясини ўзгартиришга қаратилган тақлиф ҳам минглаб сўм давлат маблағини тежаб қолдиришга ёрдам бергичи.

Ҳозир цехидаги ҳар 6 ишчининг бири — рационализатор. 50 новатордан 42 киши оддий ишчилардир. В. Лазаренко, М. Шагеев, слесарь В. Уразаев ўртоқлар қимматли тақлифлари билан ишлаб чиқ-

ришга катта ёрдам беришяпти. Новаторларнинг туққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини ҳам дуруст бошлади. Фақатгина январь ойида 13 та қимматли тақлиф тушди. Бу тақлифлар бири-кетини кўриб чиқилиб, нафти тегадиганларини амалга ошириш тadbирлари кўриляпти.

В. ШУТЧЕНКО,
Олмалидаги рух заводи электродит цехи техника кенгашининг раиси.

ДЕПУТАТ ҲИСОБ БЕРДИ

Яқинда Чорвоқ ГЭС қурувчиларининг мушташам маданият саройи янги қурувчилик брига, механизаторлар, инженер ва техниклар билан гавакум бўлди. Бу ерга тўпланган ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты, 79-Чорвоқ сайлов округининг муносиб номзоди, Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Ҳ. Ҳамидовнинг ҳисоботини тингладик.

А. Ҳ. Ҳамидов ўзининг депутатлик жараёнида амалга оширилган ишлар, жумладан, ГЭС қурилиши учун зарур бўлган қурилиш материаллари, ноёб деталь ҳамда техник воситаларни етказиб бериш борасидаги ишлар ҳақида тўхталиб, яна қатор тadbирий масалалар хусусида гапириб ўтди.

Шундан сўнг область Советининг депутаты, Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари Т. Ғ. Шамсиев туққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида район миқёсида қўлга киритилган ютуқлар ва Чорвоқ ГЭС қурувчилари-

нинг асарлари, беш йилликнинг иккинчи йили режалари ҳақида фикр юргизиш билан бирга, қурувчилардан тушган савол ва тақлифларга жавоб берди.

Тингланган ҳисоботлар юзасидан сўзга чиққан қурилиш автобазасининг янги шофёри В. Омелчук, район Советининг депутаты Л. И. Курасовлар депутатлар ҳисоботини қизиқарили топишди. Шунингдек, қурувчилар шарафларини табиий газ билан таъминлаш, аҳоли яшайдиган массивларда тунги автобус қатновини жорий этиш ва Чорвоқ денгизи соҳилидаги тоғ тепасида қурилатган ёрдамчи телевизион вишна қурилишининг тезлаштирилиш ҳақида қатор тақлифлар киритилди.

Ҳисобот якунида сўзга чиққан ўртоқларнинг истаи ва тақлифлари юзасидан амалий тadbирлар белгиланди.

Б. ШОКИРОВ,
хизматчи.

ЗИЁКОР ОПА

Халқимизда «Китоб — офтоб», деган мақол бор.

Тоқихон опа Икромова ҳам мактабда ўқиб юрган кезларида келгусида кутубхоначи бўлиш нияти билан яшайди, кутубхона ходими бўлиш учун кўп ўқиди, ўрганди.

Мана у 18 йилдан бери Бекобод районидagi 3-«Далваран» қишлоқ Совети кутубхонасида ишлаб келмоқда. Биз яқинда шу кутубхонада бўлдик. Мудира опа бизни илқ кутиб олди.

— Менинг бирдан-бир мақсадим, — дейди Т. Икромова, — китобхоналар сонини кўпайтириб, уларга аъло хизмат кўрсатишдир. Утган йили 152 китобхона бўлган бўлса, бу-гунги кунда 300 нафардан ошиб кетди. Фақат китоб тарқатишга қолмай, тез-тез китобхоналар конференциялари ўтказиб тура-миз. Шонли саналарга атаб фотомонтаж, де-ворий газеталар чиқараямиз. Кутубхонами-да адабий-бадний, тарихий ва бошқа турда-ги китоблардан 3600 нусхаси мавжуд. Яқин-да яна 1000 сўмлик китоб келтирилади.

Кутубхонага турли насбдаги китоблар аъло. Уларнинг китоб танлашига Т. Икромова до-имо ёрдам бериб туради.

— Биз кутубхона хизматидан гоёт ман-думиз, — дейишди китобхоналардан Д. Саидова, О. Мирзакаримова, З. Волганова, А. Жумабеков, К. Шорустамова, В. Отраменко-лар.

Ҳа. кутубхонада қишлоқ меҳнатчиларига намунали хизмат кўрсатиш йўлга қўйилган.

Х. ТУРАҚУЛОВ,
3-«Далваран» қишлоқ Советининг ходими.

ЧОТҚОЛ геология-қиди-рув экспедициясининг тех-ник-сараловчиси Алекса-ндр Гирна маъданин кимё-вий анализ қилмоқда.

СЛЕСАРЛАР бригадаси бошлиғи В. Богаев ҳамда электр газ пайвандловчи Н. Раҳимов Газалкент консер-ва заводи ташкил топган кундан бери меҳнат қил-моқда. Меҳнатсеварлар кун-лик топшириқларини 120—130 процентдан адо этиб, коллектив хурматини қозо-нишмоқда.

В. Тюрғашкин фотолари.

УЙ-ЖОЙЛАР КЎПАЯДИ

Беш йилликнинг биринчи йилида қурувчилар Чирчиқ меҳнаткаш-ларига 59 минг квадрат-метр уй-жой ҳада этишган бўлса, бу йил утган йилга нисбатан 6 минг квадрат-метр кўп майдондаги янги уй-жойлар бунёд этилди.

Бундан ташқари, кооператив уй-жойлар қуриш билан шуғуллан-маётган Чирчиқ капитал қурилиш бўлими 26,7 минг квадрат-метр ҳақда 11 та уй қуришти. Яна 4 та уйга фундамент қўйилди. Бу уйлар 1973 йилда фойдаланишга топширилади.

Шаҳар марказида иккита 80 квартирли уй қурилиши ҳам бош-лаб юборилган. Буларнинг биринчи қavatига марказий омонат касса ҳамда аптека жойлашди.

Чирчиқ шехрининг меҳнаткашлари кўли гул бунёдкор қурувчи-лардан бу йил 65 минг квадрат-метр уй-жой оладилар.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ,
мамоатчи муҳбир.

социалистик мусобақанинг бори-шини ўн марта якунида, янги ра-йончилар бригада ва бўлимлар моддий ёки маънавий томондан рағбатлантирилади, мусобақа го-либларини тақдирлаш учун наса-ба союз фондидан 13,5 минг сўм пул сарфланади.

Совхозда коммунистик меҳнат зарбони деган юксак ном учун курашчилар сафи кенгайиб бор-моқда. Ҳозиргача бу ном агалари 25 кишини ташкил этади. Б. Шамсиев, Т. Ғирноев, С. Абду-каримов, Б. Рўзметова, Р. Аб-дукаримов, Ҳ. Раҳмонова каби ўнлаб меҳнатсеварлар ана шу ша-рифли ном учун курашаётганлар-дан.

«Беш йиллини тўрт ярм йил-да бажарамиз!» — совхоз ишчи-ларининг қарори шундай. Улар бу йил 834 тонна қанда, 660 тон-на мева, 1400 тонна сабзавот, 540 тонна картошка етиштириш маж-буриятини олганлар. Шунингдек, аҳоли дастурхонига 1682 тонна узум, 6318 тонна мева, 120 тон-на қовун-тарвуз етказиб берил-ди.

Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ва давлатга сотиш ҳам анча кўпайтирилди. Масалан, ҳар беш ситилган соғиб олинган сут миқдорини яқиндаги 1800 ўринга 2000 килограммга етказ-иш мўлжалланмоқда. Давлатга сў-ғит сотиш бўйича квартал лани февраль ойидаёқ ортиб бил-лан бажариб қўйилди. Алий кун-ларда хўжалик деҳқонлари бақор-ғи ишларини кенг қулоқ ёйдириш тadbирларини кўришмоқда. Улар йиллик планларини СССР 60 йил-лиги шарафига, Улуғ Октябр-дilar. Бундан ташқари, 28 киши-га 857 сўм ёрдам пули берилди.

Социалистик мусобақа — юту-қлар гарови, дейишди. Совхоз ишчилари бригада ва бўлимлари ўртасидаги мусобақада бунинг ериги кўриш мумкин. Утган йили

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

БЕДАЗОРЛАРНИ ЗАРАРКУНАНДАЛАРДАН САҚЛАЙЛИК

Чорва молларидан кўплаб маҳ-сулот олиш ва бу соҳани рента-белли, сер даромад келтирадиган тармоққа айлантириш учун озун-га базисини мустаҳкамлаш катта роль ўйнайди. Бунинг учун ма-вжуд бедазорларни зараркунанда-лардан сақлашга яқинда эътибор бериш талаб этилади.

Беданинг биринчи ўрнимдаги ҳосил чорва учун зарур бўлган турли озуқа моддаларига бо-б бўлади, кейинги ўрнимларга нис-батан ҳосилдорлик жиҳатидан ҳам юқори бўлади.

Утган йилги кўзининг яхши не-лиши ва совуқнинг кеч тушуши кўп-лаб қишлоқ хўжалик зарар-кунадаларининг омон қоллишига ва қишга қулай кирчишига им-коният бериб, эрта баҳорда асосан бедазорларга биринчи мартаба-ла тушиб, энг кўп зарар еткази-диган ҳашаротлардан бири фито-номус ёки беда барғи филчаси ҳисобланади.

Бу зараркунанда нинг тарал-ган бўлиб, кўпчилик йили йиллик бедани биринчи ўрми ҳосилига жуда кўп зарар етказиши. Хо-синининг 60—75 процентигача но-буд бўлиши мумкин. Олимлари, иккинчи кўп йиллик таъбирлари шунинг кўрсатмоқдани, ҳар туп бедада ўртача биттадан фитоно-мус личинкаси бўлса, ҳар гек-тар майдондаги 20 процент беда ҳосили йўқолиши мумкин. Ҳосил билан бирга қолган беда хашакла-ри таркибидан 8 миңдори 2 процентдан 3,6 процентгача, оқ-сила моддалари эса 9, 8 процент-дан 16,8 процентгача намайиб кетади. Фитономус билан зарар-ланган беда майдонларини унинг куйидаги белгиларидан ажратиб мумкин. Ҳашарот қулранг бўлиб, бўйи 5—7 миллиметр, туҳумлари сариқ рангда, оқсидага узун-сига жойлашган тўқ янгар ранг, кўш қатор йўллари бор, туҳуми-ғи эса илгичча ва чўзиқ.

Бу зараркунанда асосан ўсим-лик юлдизлари остида совуқ те-майланган тупроқ юза қатламла-рида қишлайди, ҳаво нўтарил-ганда ҳаранатга иела бошлайди. Фитономус асосан беда повларда озиқланади, бўйи 15 сантиметр-

гача бўлган ёш бедаларни кўп-лаб ноубуд қилади. Ургочи фито-номуслар ёш бедаларини те-шиб, 50 донагача туҳум қўлади. Бундан эса беда поиси захарла-ниб кўриш бошлайди. Ҳар бир фитономус умрининг охиригача 2500 тагача туҳум қўлади. Ту-ҳумдан чиққан личинкалари бе-данинг тепа қисмига чиқиб, ёш барглардаги томилардан озиқ-ланади. Беда барглари илма-тига сиқиб бўлиб кетади ва тўқ янгар-ранг тусга кириб, кўриш бошлай-ди. Пастки барглари ҳам сар-гайиб тўйиниб кетади. Натига-да беда усиндан тўхтаб, гуллаш-дан ҳам илоҳан, беда уруги олиш имконияти ҳам бўлмайди.

Бедазорни зарарли ҳашарот-лардан сақлаш учун кураш ўз вақтида олиб беришга, ҳосил мўл, тўйинимлини даражаси тўла сақ-ланган бўлади. Шу кунларда ҳа-во исиб фитономус кўнгишчала-ри қишлоқдан тўла чиқа бошла-ди. Бундай зараркунадаларни қарши курашни беда вегетация даврини бошлашдан олдин ўтказ-иш, бедазорларни ички билма-дискали бороналар билан юшса-тиш лозим. Шундай қилинганда зарарли ҳашаротлар, унинг ту-ҳумлари ва бегона ўт уруглари йўқотилади ҳамда беданинг ўси-ши тезлашади.

Хашак учун ўстирилатган бе-даполларни шу кунларда 25 про-центли тупроқ гексохлорани бил-лан чанглатилди ёки ГХДЦ су-перфосфат тупроқ билан ара-лаштирилиб ер бетига сочи-лади. Бундай препаратлардан гентарига дастлабни ишловда ўртача 30 нилграмдан сепилса яхши натижа берилади. Заҳарли химикатлар сепилгач, бедазор-лар бороналанса зараркунанда-лар тўла йўқолади. Минерал ўғит эса беда ўсимлигининг фи-тономусга чидамлигини ҳам оширади.

Шундай қилсан, чорвачили-нинг озуқа базисини мустаҳкам-лашга ўз ҳиссасини қўшган бў-ламиз.

Н. ҚУЗНЕВ,
Оққўрғон районидagi «Ному-низм» колхозининг агроном-зоотомологи.

ИШЧИЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

Яқинда Москвада СССР каса-ба союзуларининг XV съезди ўз иштин тамомлади. Бу съездда КПСС Марказий Комитетининг Ўш секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС XXIV съез-дининг қарорлари — совет каса-ба союзулари фаолиятининг жан-говар программаси» ҳамда ВЦСПС раиси ўртоқ А. И. Шеле-пинининг ҳисобот докладлари биз-ни жуда қувонтирди. Ҳар икки докладда ҳам қилинган ишлар бил-лан бир қаторда бу беш йилликда ишчилар ва деҳқонларнинг тур-муш шaroитларини янада яхши-лашга қаратилган қатор тadbир-лар белгиланди, бу бизни яна-да яхшироқ, янада унумлироқ иш-лашга ундади.

Совхозимиз Бўстонлиқ райони-да чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кў-пайтириш ишга салмоқли ҳисса қўшиб келатган хўжаликлардан бири бўлиб, кейинги йилларда иқ-тисодий жиҳатдан янада мустаҳ-камланди. Меҳнатини илмий асосда ташкил этиш ва иш-чиларни рағбатлантиришнинг про-грессив усулларидан кенг қўл-ланаётганлигини туфайли қишло-қ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш узлуқсиз кўпайиб бормоқда. Масалан, ўтган хў-жалик йилини олайлик. Қабул пунктларига 325 тонна гўшт, 870 тонна сут, 30,6 тонна жуи топ-шириб, бу соҳаданги пазиларни ян-ча ортири билан адо этиди. Ту-ҳум сотиш йили 142 процент қилиб бажарилади.

Ишчилар комитети қоншида ташкил этилган етти та комиссия кўжаликни бошқаришда совхоз-роиларини давр талаблари дара-жасига кўтариш — буларнинг ҳаммаси совхоз ишчилар комитетининг доимий диққат маркази-да турибди.

Совхоз касаба союз ташкилоти ҳисобида 850 дан ортақ аъзо бў-либ, уларнинг барчаси моддий бойлик яратишда фаол қатна-шмоқда. Ташкилот ишчини жонла-тиришда касаба союз комитети-нинг Аширбой Мирзаев, Жўрабой Тулабоев, Эргаш Мирзааҳмедов, Соҳиб Ҳайитбоев сингари ташаб-бускор ва жонқуяр ишчилардан ташкил топган 11 аъзоси намуна-ли меҳнат қилмоқда.

Ишчилар комитети қоншида ташкил этилган етти та комиссия кўжаликни бошқаришда совхоз-

лишига эришилди. Натияжада совхоз спортчилари район миқ-ёсида ўтказилган бултурги мусоба-қаларда анча кучли эканликлари-ни намойиш этишди, совхознинг футбол командаси иккинчи ўрни-ни эгаллашга муваффақ бўлди.

Мадааний-манший хизмат кўрсати-шни назорат қилиш комиссияси-нинг ишлари айниқса мақтовга лойиқдир. 1969 йили совхоз Хум-сон қишлоғида пионер лагерини о-чган эди. Утган йили у анча кен-гайитрилди. Пионер хойлалари, оқич томоша зали ва бошқа кў-шимча бинолар қурилди, қўми-ли бассейни ишга туширилди. 650 ўқувчи ёғни таълимий хў-шчаққ ўтказди. Аёллар огирини енгил қилиш ниятида 25 ўрни-

МАҲАЛЛАДА УНИВЕРСИТЕТ

Сергели районидagi Чоште-па массивининг «Маданият» маҳалласида «Турмуш ва ма-даният университети» очилди. Университетни очилга ба-ғишлаган йилда университет ректори, Тошкент Давлат политехника институтининг доценти М. Бўрихўжаев йил-лик қатнашчиларга мадания-т ўқоғининг режалари ҳақида батафсил гапириб берди.

Маҳалла аъёлларидан — тарих фаилари кандидати А. Камолов, Тошкент давлат халқ хўжалиги институтининг катта ўқитувчиси А. Абдувоҳидов, медицина фаилари кандидати З. Нарзиев, врач-невролог А. Муродхўжаев ва педиатор О. Тоқиев университетнинг до-имий лекторлари қилиб тайин-ланди.

Фрунзе район партия коми-тетининг агитация ва пропаган-да бўлимининг мудри Н. Палавкий маҳалла актвалари ва аъёлларини университет-нинг очилиши билан табрик-лаб, кишиларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш йў-лида университет коллектив-га муваффақият тилади.

Университет очилиш маро-симияда қатнашган маҳалла ёш-лари ва кесалари ширали ва маъмули суҳбатдан манқуз бўлди.

Б. ОРИФХЎЖАЕВ.

Касаба союз ташкилоти иш фаолиятидан

маъмурияти ва партия ташкило-тига яқинда ёрдам кўрсатмоқда. Булар давлат страхованиеси, иш-лаб чиқариш маданиятининг юксал-тириш, оммавий ишларни уюш-тириш, техника хавфсизлиги ҳам-да меҳнатни муҳофаза қилиш, мадааний-оммавий ҳамда физкул-тура ва спорт ишлари, иш ҳақи таъминоти ва мадааний-манший хизмат кўрсатишни назорат қи-лиш комиссиялари бўлиб, улар-нинг ҳар бири вақти-вақти билан комитет олдига ўзи амалга оши-раётган ишлар юзасидан ҳисоб бериб боради.

Физкультура ва спорт ишлари билан шуғулланувчи комиссия-ли фаолияти туфайли ўтган йил-да барча спорт секциялари зарур анжомлар билан тўл-дирилди, машгулотларнинг мун-тазам равишда ўтказилиб ту-

лик яна бир болалар боғчаси фой-даланишга топширилди. Совхоз-даги барча ишлаб чиқариш брига-даларида дала шийпонлари бор. Бу жойларда ишчиларнинг уну-ли меҳнат қилишларини таъмин-лаш мақсадида иссиқ овқат ва чой ташкил этилади.

Утган йили 27 кишига дам олиш уйлари ва санаторийларда ҳордиқ чиқариш учун йўлланма берилди. Ишлаб чиқаришда ало-ҳида ўнма кўрсататган В. Бах-ларова, М. Сиддиқов, Х. Нурзо-лов ва В. Герасимов ўртоқлар бонув йўлланма билан тақдирлан-ди. Бундан ташқари, 28 киши-га 857 сўм ёрдам пули берилди.

Социалистик мусобақа — юту-қлар гарови, дейишди. Совхоз ишчилари бригада ва бўлимлари ўртасидаги мусобақада бунинг ериги кўриш мумкин. Утган йили

Область кўригига Оҳангарон мадааний-оқартув саройи ҳавас-корлари яхши ўриллардан би-ринчи эгаллашди. Айниқса хо-нанда қизлар жоизбали овозла-ри билан ўз талантларини на-мойиш этишди. Суратда: кўрик голбалари Муҳаббат Бердику-лова ва Карима Саидовалар ашула ижро этишмоқда.

Ф. Абдураулов фотоси.

ОҚ ЙЎЛ, ЁШ ТАЛАНТЛАР

Соддат маданият уйи қошида қозоқ ан-самбли ташкил этилган-га ҳали кўп вақт бўлган йўқ. Шундай бўлса ҳам ёш исте-додли талантлар ўзла-рининг оҳанграбо куй ва қўшиқлари билан барчаннинг дилини хуш-вуд этишяпти.

— 30 Ёш саяят-кор билан иш олиб бо-раймиз, — дейди ан-

самблининг бадний раҳ-бари Собит Налибоев. — Уларнинг кўплари мактаб ўқитувчи, ўқув-чилари ва колхозчи-лардир.

Ёш талантлар ўтган йилнинг декабрь ойида республика чўпонлар съезидида ўз санъатла-рини намойиш қили-шиб фахрли ўринни эгаллашди. Совет Со-циалистик Республика-

лари Иттифоқи таш-кил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган яқсоҳон ҳа-васкор хонадалар-нинг республика кон-курсидида қатнашиш ху-қуқига эга бўлган бу коллективнинг ому-р-этибори яна ортди. Конкурда хушовоз Мавлуда Айнақулова ва Урбугул Суярова-ларнинг ижрочили-

маҳорати яхши баҳо-ланди. Мавлуда Айна-қулова «Биянинг оғай томоша» номли ашу-лани аър маҳорат бил-ан айтганлиги учун фахрий ёрдиқ билан тақдирланди. Ансам-бль қатнашчиларига ташаккурнома билди-рилди.

Ғ. ТОҶИБОВЕВ,
муҳбирлар постя-нини аъзоси.

Наташа Вересникова номини Бекобод тикувчилик фабрикасида бар-ча аҳтиром билан тилга олади. Чевар қиз ойлик ва квартал планларини 130 процентдан ошириб бажармоқда. Унинг мақсади—бешйиллик топши-риқни тўрт йилда удалашдир.

С. Остонов фотоси.

РАМЗ БОБОЖОН 30 ЁШДА

НАВРЎ ЯЛЛАСИ

Баҳор эстагида гул-чечак келди. Боглар беткайда банорас бир тус. Сен ҳам кел, севгиним, кўларни фирзу. Баҳор отди гузал келинчак келди. Ишлар яроқларда ўйнаб қолар нур. Кун баҳор булутни қоккин сўкса, Олмос оппоқини ерларга чўкса, Богларга чиқайлик, дилоромим, юр!

Гулрз шаббодда ҳам дайдиб қолади. Новда — ниҳолларга қўнганда шабнам. Гулдан ширин бўса сўраб сўбҳидам, Булбул ашуласин айтиб қолади. Ҳаёт кўрнчади чиройли, кўрман, Кел, дўстим, шахримнинг ранги ўчганда, Шафақ қизилдиги юзга қўчганда, Букундан яхшироқ туюлар эрта.

ШАҲРИМ ЖАМОЛИ

Тошкент жамолига тўймайсан қараб, Яшил яроқларда ўйнаб олтин нур. Шаббодда гулларни қувар эркалаб, Гузаллик қалбларга бахш этар хузуур. Салгин тонотарлаб чиқсанг кўчага, Жўш уриб оқиди ҳаёт дарёси. Навбат бергуси йўқ кўядуз кечига, Кўзларда қақнайди меҳнат энеси, Бахтир ёшлиқни этиб намойиш Ингит—қиз кезади хиёбонларда, Тошкент жамолига бераб оройиш — Меҳнат самараси дастурхонларда...

Бари ёз меваси, меҳнат меваси, Бари қўнғил тўқи, рўзгор савлати. Шаҳарга ярақиб қишлоқ шеваси, Қадок кўл инсоннинг мулк дувлати. Бир кафт дои — ла уйга олам нур қираб, Бир бурда нон ила ҳаёт тўқиди. Меҳнаткаш ўз ризиқни қирик-ла терар, Қалбиди мавж уриб бола шўқиди. Кел, дўстим, шахримнинг жамолига боқ, Кўзларинг қувонсин меҳнат зақидан, Юрак телишига тўтиб кўр қулоқ, Эртангнинг садоси ингү шовқиди...

Адабиёт даргоҳига 30-йилларда кириб келган Рамз Бобоюн, Рафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек, Шайхзода каби устоз шoirлар тарбиясида поэтик ижод сир-асорини ўргана борди. Уша йиллар сурури унинг шеърларида акс этди. Улуғ Ватан уруши йилларида Рамз Бобоюн бошқа шoirларимиз билан бир сафда туриб, қалам тигини қокхур фашистларга қаратди. Юракдан газаб ва нафратларнинг шеърга солди. Фашистларнинг сийлажигини, адолат қалаб қилишини, яна ёруғ-кун туғилажигини тараннум этди.

Улуғ Ватан урушидан кейинги йиллардаги тинч ҳаёт унга беийес илҳом манбаи бўлди. Рамз Бобоюн шу кунгача 20 дан ортиқ тўлалининг муаллифидир. Бундан ташқари рус тилида, қардош халқлар тилида ҳам унинг тўлалилари босилди чиққан. Шунингдек, Рамз Бобоюн ҳам ёшлиқидан бошлабқ Пушкин ва Лермонтовдан, Некрасов ва рус совет шoirларидан кўпгина таржималар қилди. Бу ўз навабатида унинг қаламининг чинқилишига ёрдам берди.

Шoirнинг 1969 йил январь эитилган «Сенга, севгиним» номли йилрқ шеърин тўлали 35 йиллик ижоди давомига бағланг энг яхши шеърларидан тўзилгандир. Бу тўлали кенг ўқувчилар оммасига манзур бўлди.

Рамз Бобоюн драматург сифатида ҳам танилди. Унинг «Тога ва жиялар» номли комедияси Ҳамаза номлида академик театр сахнасида қўйилди. Шунингдек, бу асар тожики, туркман, қирғиз тилларида қардош республикаларнинг театр сахналаридан ҳам ўрин олди.

Драматургининг «Лулина алдай олмайсан» сарлавҳали яна бир комедияси Москвадаги «Роман» театрида ўйналди. Яқинда «Шарқ юлдузи» журналида унинг янги «Инсу жинс ёки тирик мурдалар» номли комедияси босилди.

Рамз Бобоюннинг янги «Оби-ҳаёт» номли китоби чиқди. У «Оби-ҳаёт» поэмасида халқимизнинг сув учун курашини акс эттирди, коммунистлар образини ёрқин чиниб берди.

Рамз Бобоюн кубанист ҳамдир. Унинг ҳаёт ва адабиёт масалаларига бағишланган мақолалари марказий ва маҳаллий матбуот саҳифаларида тез-тез босилди туради.

Коммунист ёзувчи Рамз Бобоюн адабий жамоатчилик ишида ҳам актив иштирок этиб келимоқда. Ҳозирги кунда у Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи Правлениесининг ўринбосари, бир қанча жамоат ташкилотлари, газета ва журнал редколлегиялари аъзоси.

Биз шoir ва драматург Рамз Бобоюннинг туғилган кунин билан табриклар аказимиз, унга узоқ умр, сийҳат-саломатлик, ижодига барака тилаймиз.

СПОРТ СОФИЯДА ДУРАНГ

СССР ва Болгария терма командаларининг Софияда бўлган учрашуви бу йилги мавсумдаги совет футболчиларининг миллий терма команди даражасидаги биринчи ўйини эди. Бу ватандошларимизга Европа чемпионати олдидан тайёргарлик мусобақаси бўлди. Терма команданинг устози бир неча ёш, лаётли футболчиларини синаб кўрди. Булар орасида Гудев ва Кожемисиллар бор эди. Унинг биринчи бўлими тенг кураш билан ўтди. Танлафусдан сўнг мезбонлар биринчи актив ҳаракат қилишди ва 78-минутда Бонев ҳисоби билан 1:0 минута ўтган Колотова жаваб тўди киритди. Совет командаси қўнғайди составда ўйнади: Рудаков, Доздувашил, Хурчилава, Калчилий, Истони (Матиевко), Колотов, Долматов, Гудев, Кожемисил, Федотов, Шупча (Мунтин).

Тошкентлик сузувчи ғалабаси

Москвада «Комсомолец а я правда» газетаси соврини учун Бутуниттифоқ сузич мусобақалари бўлиб ўтди. Мусобақа финалида иштирок этган тошкентлик С. Гаранин ўсимлар ўртасида 400 метрга эркин услубда сузиш голиби бўлди. У бу масофани тўрт минут 14,4 секунда сузиб ўтиб, мамлакатнинг кучли спортчиларидан эканлигини намойиш қилди. Мусобақада шунингдек, ҳамшаҳарларимиздан Ольга Чухина ҳам яхши натижалар кўрсатди.

ЁШ ПОЛВОНЛАР

Гулдистон шаҳрида республика миёна ёш итганчилари ўртасида Ўзбекистон чемпионати номини олиш учун мусобақа бўлди. Унда областимиз вакиллари В. Кодратьев, В. Поткин ўз вакиллари бўйича чемпион номини олдилар. Ўсимлар ўртасида фахрли ном тошкентлик Х. Умаров, И. Собитяна ва областимиз итганчиси В. Князларга насиб этди. Команда ҳисобида Андижон области итганчилари ёшлар ва ўсимлар ўртасида биринчилиқни олди. Тошкентлик ёшлар икюнчи ўринни, Тошкент области итганчилари ёшлар ва ўсимлар командаси учинчи ўринни қўлга киритди.

ХОККЕЙЧИЛАР УЧРАШУВЛАРИ

СССР терма командаси хоккейчилари Тампере шаҳрида Финляндия терма командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиб, 3:1 ҳисобида голиб чиқдилар. Команданимизда шайбаларини Вилкуллов, Михайлов, Солдухун ташлашди.

Тошкентнинг «Спартак» хоккейчилари марказий «Юбилей» спорт саройида СССР биринчилигининг навбатдаги ўйинини ўтказишди. Ҳамшаҳарларимиз «Шахтёр» (Прокловск) командаси билан биринчи ўйини 2:2 ҳисобида дуранг қилиб тугатдилар. Учинчи мукофотли ўрин учун курашаётган спартакчилар муҳим бир очковни бой бериб қўйишди. Кеча бу икки команда қайта майдонга тушди.

БОМБАЛАР БИЛАН ОЛИШУВ

Катта оқ харсанг тошга шундай сулар ўйиб ёзилган. «Бу жойда 1942 йилнинг 25 мартинда Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. К. Голубец ўзлас жасорат кўрсатган». Ушандан бери ордан 30 йил ўтди. Лекин қанча вақт ўтмасин, давр қаҳрамон жасорати ва унинг номини иссонлар қабидадан ўчиришга қодир эмас.

...Катерда денгизчилар йилги ва кўрол-яроғ ортиб йўлга чиқишга тайёргарлик қўришларди. Фашистлар авиациясини Севастополнинг устига тиймай бомба ёғдирарди. Ордан кўн ўтмай, душман бухтани ҳам тўп билан нишонга ола бошлади. Қирғоқда турган О121 катер устига кетма-кет душман снарядлари келиб тушди. Снаряд безидиестернани тешиб ўтди, тезда аланга бутун кемани қамаб олди.

Голубец дарҳол аланга бўлиб ёнаётган катерга ўзини олди. Тезроқ, тезроқ бомбаларни зарарсизлаштириш керак, агарда бомбалар портлайдиган бўлса, бутун катернинг кўли кўнка совурилади. Ушлаб жанговар денгизчи дўстлари ҳалок бўлишини у яхши тушунарди. Иван бомба ташлагич ричагини тортиди. Аммо, механизм ишламади, у шикастланган эди. Денгизчи бомбаларини қўлда кўтариб сувга ташлай бошлади, маюа ҳамма бомбалар катердан сувга ташланди. Кетни ҳам мумкин, лекин шу пайт кичик бот ёна бошлади. «У ерда ҳам бомбалар бор», — ўйлади Голубец. Чаққонлик билан катерини қирғоқдан узоқроқ қайда бошлади, бухта ўртасида, қирғоқдан анча нарида аланга бўлиб ёнаётган катерда Голубец ўзини юки билан яккама-якка жангга киритди.

— Кет! — қичқирди унга соҳилдан. Аммо қирғил денгизчи бомбаларини сувга ташлаш давом этарди. Эсаётган шомол бир аум аланганинг йўналишини ўзгартирди. Соҳилдан Иван Голубец ёнаётган кема ичда бомбаларни кўтариб сувга ташлаётганини жуда яққол кўринарди. Бирдан кучли портлаш эшитилди. Қизил денгизчи Иван Голубец ўз ҳаётини фидо қилиб, дўстлари ва жанговар кемаларини сақлаб қолди. 1942 йилнинг ёнда унга, вафодан кейин Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Номи қисминг шахсий состави рўйхатига абадий ёзиб қўйилди.

Иван Голубец домини унинг туғилдиб ўсган шаҳри—Таганрогда ҳам фахр билан тилга оладилар. Металлургия заводининг қасаба союз комитети раисининг ўрибосари О. Г. Бороцев шундай ҳикой қилади: — Корхонаимизнинг ветеран ишчилари Иван Голубецнинг биринчи бор прокат ҳеҳига ишга келганини жуда яхши эслайдилар. Электромонтер Павел Петрович Никитин болалиқдаги дўсти ҳақида аjoyиб гапларни айтиди. Ваня юлга етиб хизматга қақирилганда, уни кескин ҳамма аъзолари ҳарбий-денгиз флотига кузатиб қўйишди. Прокат ҳеҳига мезориал тахта ў патлиб, унга «Бу ерда Совет Армияси сағина

тердан сувга ташланди. Кетни ҳам мумкин, лекин шу пайт кичик бот ёна бошлади. «У ерда ҳам бомбалар бор», — ўйлади Голубец. Чаққонлик билан катерини қирғоқдан узоқроқ қайда бошлади, бухта ўртасида, қирғоқдан анча нарида аланга бўлиб ёнаётган катерда Голубец ўзини юки билан яккама-якка жангга киритди.

лардаги ойналар ўзини ёрқиндан ишланган маҳсус тўсгичларга эгалламоқда. Ёгоҳ билан беркичиб қўйилган магазин эшик ва деразаларда шундай ёзувларни ҳам ўқиб мумкин: «магазин очиб, кириш йўли орқа томондан».

Католликлар районида ҳарикатан ҳам аҳвол оғир, бу ерда шимоллий ирландияликларнинг бошига тушган оғир ташвишнинг аламларини ҳар қадамда кўриш мумкин. Белфастдаги Фолс-роуд кўчаси бошида тикан сым билан ўралган ва кум билан тўлдирилган қоплар билан тўсилган қазарма бор. У ерда Фолкнер ва Хит жанобларлари томонидан «Тартиб ва қонунини» ўрнатиш учун қўйилган кишилар жон сақламоқдалар.

Лондондерридаги Богсайд ёки Белфастдаги Фолс-роуд кўчаларига на автобус, на таксилар қатнайди. Бутун турукун солдатлар қўлда дайдиб юради. Агар ёнигинда гувоҳномангиз бўлмаса ёки сизга салгина шубҳа билан қарамаса, ҳамма иш расво бўлди деразларнинг уша заҳотий сизни қармоқда олишди, нега шундай қилинганини тушутиришмайди ҳам, қанча муҳлат қамоқда ётишингизни айтишмайди ҳам.

Хатто ўз уйингда ҳам хотиржам бўлолмайсан, «солдатлар истаган пайтда, кечасими, кундузими бостириб кириб, сени олиб кетишлари мумкин», дейди Фолс-роуд районининг кўчаларидан бирида ишовчи Мэри.

Реклама ВА Ёшлар Театри

НАВОНИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/III да Илья Игорь (кундуз), Ойқуш кули (кечурун), 1/IV да Трубадур, 2/IV да Этин ийган мушук (кундуз), Изиель (кечурун).

МУҚИМИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/III да Кумуш тўй, 1/IV да Хотиннинг эри, 2/IV да Ҳалима, 3/IV да Тожболат ошин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШИРИҚДА— АЛЬБИНА ЗОТОВА рақбарлигидаги «АФСОНАВИЙ УЛКА» илҳомини оин аттракционнинг гастроллари (неч соат 7 яримда; шайба кўнларлик кундуз соат 3 ва кеч 2 яримда; яқшабба кўнларлик кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Омадли жентльменлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОНИ НОМЛИ, «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «ЧАНГА» (кундуз ва кечурун).

Биз — вундеркиндларнинг — «ЎЗБЕКИСТОН (кундуз ва кечурун).

Катта сеғги — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечурун).

Захар Беркут — САНЪАТ САДРОНИ (кундуз ва кечурун).

Рустам ҳақида достон — «МОСКВА» (кундуз соат 11 ярим ва 3 яримда), «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечурун).

Ҳалоскорлик — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ярим ва 8 яримда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечурун).

Кашмирдаги сеғги — «КЎРКЎЗ» (кундуз ва кечурун).

12 апрель кундуз соат 3 да Ўзбекистон ССР Фаилар омадмисси фалсафа, итисод ва юридик фанлари бўлиминининг итисод бўйича бирлашган илмий совет негашада (Олмаот кўчаси, 189-уй, 2-20 —аудитория) итисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун Т. И. Кошов: «Колхозлар иктомий истеъмол фондлари вужудга келиши ва ўсишининг социал-иқтисодий проб. неламалар» деган темада К. Мақмулов: «Ўзбекистон ССР қишлоқ иктомий маҳсулоти ишлаб чиқаришда соҳаларда меҳнат ресурсларининг фойдаланиши» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР ДИSSERTациялар билан анадмис кутубхонасида (А. Тураев кўчаси, 1-уй) танишиш мумкин.

13 апрель кундуз соат 1 да Тошкент Қишлоқ хўжалик институтининг илмий совет негашада (60-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун А. Х. Урмонов: «Ўзбекистон шароитида бройлер-курмачиларнинг парварши қилиш технологиясига биноан маҳсулдорлиги» деган темада; Х. Умурзоқов: «Наманган области шароитида судор ва кўш маҳсулдор этли норамоллари ва улар дуррағайларини жадал борининг афзаллиги ва туштининг сифати» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР ДИSSERTациялар билан институт кутубхонасида (Ормончиқов райони, 4-алоқа бўлими) танишиш мумкин.

13 апрель кундуз соат 2 да В. И. Денил номли Тошкент Давлат университетининг био, аюлогия фанлари бўйича илмий даражасини берувчи илмий совет негашада (И. Марк кўчаси, 35-уй 40-аудитория) биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун Ф. Ш. Зоқидова: «Ўрта Осиё гуяра ва нобра илон ваҳари ва унга қарши антигюра ва антигюра сивороткаларининг буларан морфоструктурасига қиёсий таъсирини ўрганиши» деган темада;

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР ДИSSERTациялар билан университет илмий кутубхонасида (Студентлар шаҳарчаси, 4-уй) танишиш мумкин.

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР ДИSSERTациялар билан университет илмий кутубхонасида (Студентлар шаҳарчаси, 4-уй) танишиш мумкин.

Тошкент шаҳар ижроия комитети маийши хизмат кўрсатиш бошқармасининг

«МЕТАЛЛОБИТОМОНТ» КОМБИНАТИ консерва иқнокларини реставрация қилиб беришга

ЗАКАЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ Муромнат учун адрес: Озоб бозори, 7-ҳеҳ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нарийбнинг босмақомиси, Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Б. 1719. Р — 03350

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОКЕЛАЛАР

ТОПИЛМАЛАР КЎРГАЗМАСИ

О ЛОНДОН. Англия пошта-тида қадимий Миср хазиналарининг кўргазмаси очилди. Миср Фараони Тутанхамоннинг безанлари айниса томошбинлар диққатини ўзинга тортимоқда. Қадимий Фив шаҳри қинида топилган бу қабер безанлари орасида олтин тахт, тилладан қўнган турт, тла гилдиран, олтин тобут, олтин ниқоб, қимматбаҳо индишлар, ҳайкалчалар, ушлаб маржон ва билгузуноклар бор.

ВЬЕТНАМ Демократик Республикасида дала ишлари қизиб кетди. Сууртада: Куанбинь виллоятидаги Вьетнам-совет дўстлигини қишлоқ хўжалик кооперациясида шили экиш пайти. Америка авиацияси бу виллоятни бомбардимон қилмоқда. Дехқонлар ишга қурол билан чиқшига мажбур бўлмоқдалар.

В. Соболев фотоси. ТАСС фотохроникаси.